

BİRDEN GÜNGÖREN BULGAN

**GEORG JELLİNEK'İN
HAK VE DEVLET
KURAMI**

onikilevha
1100 11 1000001 0110 01 0001 01 01 01 01

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER	VII
GİRİŞ	1
Jellinek'in Yaşadığı Dönem, Hayatı, Eserleri ve Onu Etkileyen Düşünürler	5
1.1. Jellinek'in Yaşadığı Dönem	5
1.1.1. Avusturya ve Almanya'da Siyasi Ortam.....	5
1.1.2. Almanya ve Avusturya'da Yaşayan Yahudilerin Durumu.....	9
1.1.3. Jellinek'in Hayatı ve Eserleri.....	11
1.2. Jellinek'i Etkileyen Ortam ve Düşünürler	25
1.2.1. Jellinek Döneminde Hukuki Pozitivizm	25
1.2.2. Jellinek'i Etkileyen Düşünürler	32
1.2.2.1. Gerber ve Devlet Pozitivizmi	32
1.2.2.2. Laband ve Devletin Hukuki Kişiliği	36
1.2.2.3. Jhering'de Amaç Teorisi ve Devletin Kendisini Sınırlandırması.....	39
1.3. Jellinek'in Dönemi Açısından Özgünlüğü	41
Jellinek'in Hak Kuramı.....	44
2.1. Sübjektif Kamusal Haklar ve Statü Teorisi	44
2.1.1. Statülerin Sınıflandırılması	47
2.1.1.1. Pasif Statü	49
2.1.1.2. Negatif Statü.....	50
2.1.1.3. Pozitif Statü	52
2.1.1.4. Aktif Statü.....	53

2.1.2. Statü Sınıflandırmasına İlişkin Yorum ve Eleştiriler (Hesse, Häberle, Alexy, Pauly, Brugger)	55
2.2. Jellinek'in İnsan Hakları Teorisi.....	66
2.2.1. İnsan Haklarının Temeli olarak Reform ve İnanç Özgürlüğü	66
2.2.1.1. Jellinek'in Rousseau'nun Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesinin Temeli Olarak Görülmesine İlişkin Eleştirisi	66
2.2.1.2. Amerikan Bildirgelerinde İngiliz Bildirgelerinin Etkisi	68
2.2.1.3. Amerikan Kolonilerinde İnanç Özgürlüğü	70
2.2.1.4. Amerikan Bildirgelerinin Fransız Bildirgesine Etkisi	74
2.2.1.5. Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesinin Avrupa Hukuk Sistemine Katkısı.....	77
2.2.2. Jellinek'in İnsan Haklarını Temellendirişine İlişkin Eleştiriler ve Yorumlar	78
2.2.2.1. Jellinek ve Boutmy Arasındaki Polemik..	78
2.2.2.2. Jellinek'in İnsan Haklarının Temeli Olarak Gördüğü İnanç Özgürlüğüne İlişkin Yorumlar.....	86
2.3. Jellinek'in Temel Haklar, Azınlık Hakları ve Seçme Hakkına İlişkin Görüşleri	91
2.3.1. Temel Haklar.....	91
2.3.2. Azınlık Hakları	94
2.3.3. Seçme Hakkı.....	97
Jellinek'in Devlet Kuramı.....	100
3.1. Genel Kamu Hukukunun Gelişimi	100
3.2. Çift Yön Kuramı.....	103

3.2.1. Çift Yön Kuramının Metodolojik Olarak Ele Alınması	106
3.2.2. Olgusal Olanın Normatif Gücü	107
3.2.3. Çift Yön Kuramının Önemi.....	111
3.3. Devletin Sosyal Öğretisi.....	112
3.3.1. Devletin Varlığına İlişkin Teoriler.....	112
3.3.1.1. Devletin Nesnel Varlığına İlişkin Teoriler	112
3.3.1.1.1. Bir Olgu Olarak Devlet.....	112
3.3.1.1.2. Bir Durum Olarak Devlet.....	113
3.3.1.1.3. Devletin Unsurlarıyla Özdeş Olması.....	113
3.3.1.1.4. Doğal Bir Organizma Olarak Devlet.....	114
3.3.1.2. Devletin Öznel Varlığına İlişkin Teoriler.....	114
3.3.1.2.1. Devletin Ruhsal Ve Etik Bir Organizma Olduğuna Dair Yaklaşımlar	114
3.3.1.2.2. Kolektif Ya Da Birlik Olarak Devlet.....	116
3.3.1.2.3. Bir Hukuk Kavramı Olarak Devlet.....	117
3.3.2. Devleti Temellendiren Teoriler.....	118
3.3.2.1. Devletin Teolojik-Dini Olarak Temellendirilmesi	118
3.3.2.2. Güç Teorisi.....	118
3.3.2.3. Hukuk Teorileri	120
3.3.2.4. Etik Teori.....	122
3.3.2.5. Psikolojik Teori.....	123
3.3.3. Amaç Teorileri.....	123
3.3.3.1. Yayılımcı Devletin Amaçları	124
3.3.3.1.1. Faydacı ve Mutluluğa İlişkin Teori.....	124
3.3.3.1.2. Etik Teori	125

3.3.3.2. Sınırlandırıcı Amaç Teorileri	126
3.3.3.3. Göreceli Devlet Amaçları	126
3.4. Devletin Genel Hukuk Öğretisi	129
3.4.1. Üç Unsur Teorisi.....	129
3.4.1.1. Toprak Unsuru (Staatsgebiet)	130
3.4.1.2. Halk Unsuru (Staatsvolk)	131
3.4.1.3. Devletin İktidarı (Staatsgewalt)	133
3.4.2. Üç Unsur Teorisine İlişkin Farklı Yaklaşımlar	138
3.5. Devletin Yönetim Biçimleri, Organları ve Fonksiyonları.....	141
3.5.1. Devletin Yönetim Biçimleri.....	141
3.5.2. Devletin Organları ve Fonksiyonları	145
3.6. Jellinek ve Devletlerarası Hukuk	147
3.6.1. Devletin Kendisini Sınırlaması Tezi Ve Devletler Hukuku Açısından Önemi	147
3.6.2. Devletlerarası Bağlantılar ve Birlikler	154
3.6.3. Jellinek'in Devletler Hukuku Teorisinde Kant ve Hegel'in Etkisi.....	159
3.6.4. Jellinek'in Objektif Bir Devletler Hukuku Oluşturma Çabası.....	163
Georg Jellinek'in Max Weber, Hans Kelsen, Hermann Heller ve Walter Jellinek Üzerinde Etkisi.....	166
4.1. Weber'de Jellinek Etkisi	166
4.1.1. Sosyolojik Devlet Teorisi	168
4.1.2. Weber'in İnsan Hakları Çalışmalarında Jellinek Etkisi.....	171
4.1.3. Weber'in İdeal Tip Kavramında Jellinek Etkisi.....	175
4.2. Kelsen'de Jellinek Etkisi	182
4.2.1. Kelsen'in Çift Yön Kuramı Konusundaki Sınıflandırması ve Eleştirisi.....	183

4.2.2. Devletin Haksızlığı ve Devletin Kendisini Sınırlandırması Konusunda Kelsen'in Görüşleri.....	186
4.2.3. Anayasa Mahkemesi Konusunda Jellinek ve Kelsen'in Öncülüğü.....	190
4.3. Hermann Heller'in Jellinek'in Metoduna İlişkin Eleştirisi	199
4.3.1. Jellinek'in Çift Yön Kuramının Eleştirisi.....	201
4.3.2. Devletin Amacı ve Güç İlişkileri.....	203
4.4. Walter Jellinek'in Dönemi ve Genel Devlet Öğretisi Başlıklı Eserin Yeniden Basımı	204
SONUÇ	209
KAYNAKÇA	215